

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1057

Vragen van de leden **Kerstens** (PvdA), **Voortman** (GroenLinks) en **Karabulut** (SP) aan de Ministers voor Wonen en Rijksdienst, van Buitenlandse Zaken en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *schoonmakers die werken bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken* (ingezonden 1 december 2016).

Antwoord van Minister **Blok** (Wonen en Rijksdienst), mede namens de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Buitenlandse Zaken (ontvangen 27 januari 2017). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 831.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de actie van schoonmakers bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken voor duidelijkheid, zekerheid en een echte baan?¹

Antwoord 1

Ja

Vraag 2

Wilt u ingaan op de onderstaande vragen van de schoonmakers die zij naar voren hebben gebracht?

- «*De regering heeft schoonmakers in dienst genomen. Daarmee willen ze laten zien dat wij belangrijk werk doen. Voor ons duurt het nog heel erg lang tot wij worden inbesteed. Dat komt doordat er een heel lang contract met ISS is in het nieuwe ministerie op de Rijnstraat. De overheid is dus niet onze werkgever, maar wel de opdrachtgever. Wij zijn geen ambtenaren maar werken wel al heel lang bij jullie. Wil de overheid zich OOK voor ons inzetten. Of horen wij er eigenlijk niet bij? Wil de overheid als opdrachtgever zich inzetten voor zekerheid, kansen en gezond werk voor mij en voor mijn collega's?*»
- «*ISS gaat schoonmaken in het nieuwe pand aan de Rijnstraat. ISS heeft net als de overheid de Code Verantwoordelijk Marktgedrag getekend. Daarin staat dat de werkgever en de opdrachtgever rekening moeten houden met de belangen van de medewerkers. Minder dan de helft van ons kan mee naar de Rijnstraat. Volgens ISS komt dat door de eisen die de opdrachtgever, de overheid dus, stelt. Heeft de overheid wel rekening*

¹ https://www.fnv.nl/over-fnv/nieuws/nieuwsarchief/2016/november/actie_schoonmakers_buza_151116/

gehouden met onze belangen en hoe dan? En welke eisen stelt de overheid waardoor meer dan de helft van de mensen opeens niet meer geschikt is om het ministerie schoon te maken?»

- *«Schoonmaken is zwaar werk. Veel schoonmakers houden het niet vol tot hun pensioen. Maar wij moeten wel geld verdienen om ons gezin te onderhouden. En wij willen net als iedereen graag gezond oud worden. Dat wordt makkelijker als wij naast schoonmaakwerk ook ander werk kunnen doen, zoals catering, post bezorgen of onderhoudsklusjes. Minder zwaar werk, wat goed te combineren is met schoonmaken. Maar ISS vindt dat wij alleen geschikt zijn om schoon te maken en de afwas te doen. Voor catering en horecawerk in de Rijnstraat zoeken ze nu zelfs nieuwe mensen! Ik vraag u of de overheid met ISS wil afspreken dat wij de kans krijgen om ook andere werkzaamheden te doen, waardoor wij allemaal een plek kunnen krijgen aan de Rijnstraat?»*

Antwoord 2

Ik wil benadrukken dat er veel waardering is voor het schoonmaakvak. De schoonmakers werkzaam op de departementen van I&M en Buitenlandse Zaken zorgen dat gewerkt kan worden op schone en prettige werkplekken. Zo leveren ze iedere dag een belangrijke bijdrage aan het werk van de rijksoverheid.

Bij brief van 23 juni 2014 heb ik uw Kamer geïnformeerd over de nadere uitwerking van de inbesteding van schoonmaakwerkzaamheden (Kamerstuk 31 490, nr. 149). Ik heb aangegeven dat de bestaande integrale contracten voor Rijksgebouwen, waarbij een marktpartij verantwoordelijk is voor zowel de ontwikkeling en inrichting als het beheer van gebouwen (zogenoemde DBFMO-constructies) gebruik zullen blijven maken van schoonmaakbedrijven in de markt. In 2017 verhuizen de departementen van I&M en Buitenlandse Zaken naar Rijnstraat 8. Hier is sprake van een integraal DBFMO-contract dat in juni 2014 werd afgesloten. Dit was het slotstuk van een gestart (aanbestedings)proces uit 2012. In februari 2015 is de overeenkomst met de bonden over de arbeidsvoorwaarden en de instroom van schoonmakers afgesloten. Bij geheel nieuwe aanbestedingen van DBFMO-constructies is nauwlettend bekeken welke rol de Rijkschoonmaakorganisatie (RSO) kan spelen, met als uitgangspunt dat de RSO de dienstverlening verzorgt met schoonmaakmedewerkers in ambtelijke dienst. De bonden zijn hierover destijds geïnformeerd. Na de verhuizing stopt het werk van de zittende schoonmaakmedewerkers op het departement van Buitenlandse Zaken. Op de dienstverlener (ISS) van Rijnstraat 8 rust geen juridische verplichting tot overname van het personeel. De overheid heeft bij de gunning van het contract geen specifieke eisen gesteld aan de schoonmaakdienstverlening. Hierbij teken ik wel aan dat de besparing op vierkante meters leidt tot een vermindering van het aantal benodigde schoonmaakmedewerkers.

De verantwoordelijkheid voor de onderhandelingen over de overgang van schoonmaakmedewerkers en hun takenpakket ligt bij de betrokken marktpartijen. Passend bij mijn beleid het sociaal opdrachtgeverschap te versterken en in de geest van de Code Verantwoordelijk Marktgedrag is wel contractueel vastgelegd dat het huidige schoonmaakbedrijf een sociaal plan opstelt. Dit plan voorziet onder meer in overleg tussen het huidige schoonmaakbedrijf en de nieuwe dienstverlener over een mogelijke overgang van medewerkers naar de Rijnstraat. Vooral nog zou de nieuwe dienstverlener 9 van de 21 schoonmaakmedewerkers, die werkzaam zijn bij het departement van Buitenlandse Zaken, hebben overgenomen. Ik zal toezicht laten houden op de uitvoering van dit plan.

Vraag 3

Deelt u de mening dat de schoonmakers in kwestie op korte termijn een vast dienstverband bij de Rijkschoonmaakdienst aangeboden moeten krijgen? Zo ja, wanneer bent u bereid om dit te regelen? Zo niet, waarom niet?

Antwoord 3

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bekijkt thans welke mogelijkheden er zijn om schoonmaakmedewerkers op het departement van Buitenlandse Zaken met voorrang te plaatsen op vrijvallende plekken voor werkzaamheden op andere Rijkspanden in Den Haag en omstreken. In een eerder stadium zijn al twee schoonmakers van het huidige schoonmaakbedrijf

op soortgelijke wijze ingestroomd bij de RSO. Hiermee tracht de Minister van SZW bij te dragen aan een deel van de oplossing. De RSO heeft echter geen betrokkenheid bij de – schoonmaakwerkzaamheden voor Rijnstraat die in het integraal DBFMO-contract geregeld zijn.